

EUROPESE COMMISSIE
DIRECTORAAT-GENERAAL ENERGIE EN VERVOER

DIRECTORAAT A – Interne markt & duurzaamheid
De directeur

17 JUNI 2009

Brussel,

**Betreft: Steunmaatregelen - CP 178/2008; CP 166/08; CP 291/2007 - Nederland
Maatregelen ten gunste van Groningen Airport Eelde (GAE)**

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij verwijs ik naar uw brief van 17 december 2008, geregistreerd op 26 december 2008, waarbij uw autoriteiten de Commissie informatie verstrekken over de hierna vermelde steunmaatregelen van Nederland aan Groningen Airport Eelde (hierna GAE genoemd).

- (1) Overheidsfinanciering ten bedrage van ongeveer 3,5 miljoen euro per jaar voor de luchtverkeersleiding op GAE;
- (2) overheidsfinanciering ten bedrage van 18,62 miljoen euro voor de uitbreiding van de startbaan op GAE;
- (3) een overheidsbijdrage van ongeveer 4,5 miljoen euro in 2000 ter compensatie van infrastructurele en exploitatieverliezen;
- (4) een overheidsbijdrage van 2 miljoen euro voor een nieuwe passagiersterminal in 2001/02;
- (5) een kapitaalsinjectie van de overheid ten bedrage van 9,9 miljoen euro in 2001, waarvan:
  - (i) 4,3 miljoen euro ter compensatie van exploitatieverliezen;
  - (ii) 2,9 miljoen euro ter compensatie van een verbod op lesvluchten met grotere vliegtuigtypes;
  - (iii) 2,7 miljoen euro als investeringssteun voor de renovatie van het riolerings- en drainagesysteem op GAE;
- (6) kapitaalsinjecties door openbare aandeelhouders (gemeenten en regio's) ten bedrage van 1 miljoen euro per jaar tijdens de periode 2003-2012.

**Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de Europese Unie
Herrmann Debrouxlaan 48
1160 BRUSSEL**

Europese Commissie, B-1049 Brussel - België. Tel.: (32-2) 299 11 11.

De Commissie heeft in dit stadium aanvullende informatie nodig om te kunnen concluderen of GAE een dienst van algemeen economisch belang exploiteert.

Daarom verzoek ik u om, binnen zes weken na ontvangst van deze brief, de Commissie nadere informatie te verstrekken over de in de bijlage vermelde kwesties, overeenkomstig artikel 10, lid 2, van Verordening nr. 659/99 van de Raad 22 maart 1999¹.

Hoogachtend,

Bijlagen: 1

---

¹ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 5.

Bijlage

Steunmaatregelen - CP 178/2008; CP166/08; CP291/2007 - Nederland Maatregelen ten gunste van Groningen Airport Eelde NV (GAE)

De diensten van de Commissie verzoeken u de volgende vragen te beantwoorden:

De vraag of er sprake is van een dienst van algemeen economisch belang

1. Vermeld of GAE krachtens het document "Structuurschema Burgerluchtvaartterreinen" (SBL) uit 1988 een openbare-dienstverleningsopdracht heeft gekregen met betrekking tot de toegankelijkheid van de regio Noord-Holland. Geef toelichting.
2. Vermeld of GAE krachtens dit document een openbare-dienstverleningsopdracht heeft gekregen met betrekking tot lesvluchten.

Indien dit het geval is:

3. Bevestig dat het SBL, dat de rechtsgrondslag vormt voor de openbare-dienstverleningsopdracht met betrekking tot de toegankelijkheid, nog steeds geldig is voor GAE. Zo niet, geef dan aan wanneer de geldigheidsduur van het SBL is verlopen en welke rechtsgrondslag daarvoor in de plaats is gekomen voor wat openbare-dienstverleningsopdrachten betreft.
4. Leg uit waarom uw autoriteiten van mening zijn dat de openbare-dienstverleningsopdracht inzake de toegankelijkheid van de regio als een dienst van algemeen economisch belang moet worden beschouwd, en met name waarom uw autoriteiten de betrokken regio als geïsoleerd beschouwen in de zin van punt 34 van de luchtvaarttrichtsnoeren van 2005.
5. Leg uit waarom uw autoriteiten van mening zijn dat de openbare-dienstverleningsopdracht inzake lesvluchten als een dienst van algemeen economisch belang moet worden beschouwd.
6. Vermeld in welk document de Nederlandse overheid (op centraal, regionaal en lokaal niveau) zich ertoe verbonden heeft de luchthaven te compenseren voor deze dienst van algemeen economisch belang. Leg uit wat deze compensatie inhoudt. Gelieve het desbetreffende document bij te voegen.

Verenigbaarheid van de compensaties voor de dienst van algemeen economisch belang met de gemeenschappelijke markt

7. Bevestig of maatregel 5, onder ii), verband houdt met de dienst van algemeen economisch belang inzake lesvluchten.

8. Toon aan dat de krachtens maatregel 5, onder i) en ii), verleende compensaties voldoen aan de criteria van het Altmark-arrest².
9. Indien niet voldaan is aan de door het Hof vastgestelde criteria, leg dan uit waarom uw autoriteiten van mening zijn dat voldaan is aan de luchthavenrichtsnoeren (punten 64 tot en met 67) van 2005.
10. Geef precies aan hoe het bedrag van 4,3 miljoen euro is berekend.
11. Geef aan hoe ervoor wordt gezorgd dat in de compensaties voor de dienst van algemeen economisch belang ten bedrage van 4,3 miljoen euro, hetgeen de huidige nettowaarde van het overheidsaandeel (40%) is in de voor 2001-2016 verwachte exploitatieverliezen van GAE, het effect is opgenomen van de ad hoc-situatie van de volgende punten:
  - het negatieve effect van het verbod op opleidingsvluchten op de toekomstige inkomsten van GAE
  - de financieringskosten van de verlenging van de startbaan, en
  - de kosten van de renovatie van het riolerings- en drainagesysteem van GAE.
12. Bevestig dat deze compensaties geen betrekking hebben op de in punt 53, onder iv), van de luchthavenrichtsnoeren van 2005 opgesomde activiteiten die niet direct verband houden met de basisactiviteiten van de luchthaven.
13. Vermeld de precieze datum van de kapitaalinjecties van 2003, 2004 en 2005.

Investeringssteun voor de renovatie van het riolerings- en drainagesysteem van GAE (maatregel 5, onder iii)

14. Leg uit waarom de Nederlandse autoriteiten van mening zijn dat de investeringssteun voldoet aan de criteria van punt 61 van de luchthavenrichtsnoeren.

Overige informatie

15. Verstrek aan de Commissie de beleidsnota "RELUS (regionale luchthavenstrategie)" met een beschrijving van de consequenties van deze beleidsoriëntatie inzake GAE. Vermeld de rechtsstatus van dit document.

---

² Arrest van het Hof van 24 juli 2003, Altmark trans GmbH, zaak C -280/00, Jurispr. 2003, deel I-07747.